

SZEGEDI
SZIMFONIKUS
ZENEKAR

HANGOLÓ
21. évfolyam • 7. szám
2018. december

A Szegedi Szimfonikus Zenekar hírlevele

Tartalomjegyzék

- 01 **MŰSOROLÓ**
„Schnittke Bábel-tornya nem egyetemleges elfogadást hirdet, hanem jószerint az ellenkezőjét, a kulturális elidegenedés attitűdjét, amiben semmi sem tartozik sehová.”
Richard Taruskin amerikai muzikológus és kritikus szavai Schnittkéről
- „Az Ötödik olyan mestermű, amely alkotóját az élet, az erő és a tudás csúcán mutatja meg.”
Bruno Walter szavai Mahlerről
- „A tudomány a munkám, a muzsika a szórakozásom”
Alekszandr Borogyin
- „A versenyművekben is megfigyelhető, hogy a zeneszerző igazi kedvét a részletek aprólékos és szeretetteljes kimunkálásában lelte.”
Harold C. Schonberg szavai Chopinről
- „Rachmaninov muzsikája hosszú ideje forgalomban van. Ha nem lenne mondanivalója, régen eltűnt volna.”
Harold C. Schonberg szavai Rachmaninovról
- 04 **A HANGOLÓ HAVI BÖLCSESSÉGE**
- 05 **PORTRÉ**
- Emma Schmidt
  - Günter Neuhold
  - Boros Misi
  - Kovács János
- 07 **KÖVETKEZIK**
- **Csokimatiné-bérlet/2** Népmese mai hangon
  - **Tisza bérlet/3** A Szegedi Kamarazenekar Karácsonyi koncertje
  - **Újévi koncert**
  - **Délelőtti hangversenyek-bérlet/2** Zenekari ABC
  - **Vaszy Viktor bérlet/3**
  - **Fricsay Ferenc bérlet/3**
  - **Zenés Mesék sorozat**
  - **Vaszy Viktor bérlet/4**
- 08 **AJÁNLÓ**
- Filharmónia Magyarország NKft.
  - Szegedi Nemzeti Színház
  - Egyéb (Bábszínház, Ifjúsági Ház, Zeneművészeti kar kínálata)
- 12 **CSEVEGÉS**
„Minél jobb egy zenemű, annál kevésbé kell bármifélelét mondani róla.”
beszélgetés Szabó Marcell zongoraművésszel
- 15 **RÓLUNK ÍRTÁK**
- Kerek Attila: **60 éves Szeged Oratóriumkórusa**
- 16 **INFÓ**

2018. december 4. kedd 19.30 h, Szegedi Nemzeti Színház: Vaszy-bérlet/2

A. Schnittke: Versenymű zongorára és vonószekarra

G. Mahler: V. szimfónia

szólista: *Emma Schmidt – zongora*

vezényel: *Günter Neuhold (Ausztria)*

1945 után volt valami a korszellemben, ami a zenei rend és világosság eszményének kedvezett. Az atombomba fémjelezte új világ, a kvantummechanika, a Heisenberg-féle határozatlansági reláció rendje, a világűr meghódításának kezdetei – mindez talán hozzájárulhatott ahhoz, hogy a háború utáni új világ muzsikusi tudományos elvek által alátámasztott szigorú kontrollra vágytak. Hirtelen újfajta zene született. Precíziós műszeri pontossággal szerkesztett, gyakran matematikai elméletre alapozott absztrakt zene, mely teljességgel elvetette a romantikát, annak minden kellékével együtt, s a hang és az organizáció vadonatúj fogalmaira épített. Az avantgárd irányzat eszköze, az ún. szeriális zene modern zeneszerzési, szerkesztési technika, amely a teljes zeneművet számsorok segítségével előre meghatározott hangok kiválasztott sorára (szériájára) építi fel, meghatározva a paramétereit is (hangszín, dinamika, ritmus stb.). Ugyanakkor bizonyos határok között számol az előadó választási szabadságával is. Első formája a dodekafónia, szélsőséges ága a punktuális zene.

A kor zenekritikusai rámutattak, hogy a szeriális zene, mint a mindenkori legorganizáltabb zene, amelynek minden paraméterét szigorúan elrendezi a komponista, mindennek ellenére kaotikusan és dezorganizáltan szól. A hatalmas intellektuális erőfeszítés tehát olyan zenét szült, melyet a közönség és a szakma összefüggéstelennek talált. Ennek ellenére a világ minden táján termettek szeriális zeneszerzők.

Még a Szovjetunióban is akadt egy underground szerialista csoport – melynek **Alfred Schnittke** (1934-1998) is tagja volt –, akik nehéz körülmények között dolgoztak, tudták, hogy nyugaton valami nagyszabású folyamat zajlik, mivel azonban a rádióadásokat zavarták, az új zenét nem állt módjukban hallgatni, és nem férhettek hozzá a róla szóló kézikönyvekhez, cikkekhez sem.

Aztán egyszer csak ennek hirtelen vége szakadt. A szeriális technikában képzett fiatal zeneszerzők egyszerre csak meakulpázva verték a mellüket és az absztrakt muzsika helyett kezdett visszajönni a tonális zene. A szerzők ráébredtek, hogy semmi értelme légüres térben dolgozni, a közönségnek akartak írni, nem egymásnak.

Talán az egyetlen szerző, aki az 1970 utáni időszakban mintha minden stílust egyesített volna, az orosz Alfred Schnittke volt. A Volga menti Engelsben született és viszonylag későn kezdett zenével foglalkozni, mégpedig Bécsben, 12 éves korában, amikor apja tolmács volt az orosz hadseregnél. Zongorázni tanult és rájött, hogy a zene lesz az élete. Moszkvába való visszatérésük után beiratkozott a konzervatóriumba, ahol később tanított is. Eleinte a szeriális és az elektronikus zene érdekelte, de hamarosan egy olyan zenei rendszer híve lett, amit ő „polistiliztikáinak” nevezett, s amely valójában azt jelentette, hogy mindent felhasznál a komponálás során, amit csak talált, és az anyagokat személyes jellegű zenévé gyúrta. Volt benne dzsessz, aleatórikus technika, szerializmus, egyházi zene, anagrammák, zenei tréfák, kollázs, paródia. Schnittke orosz emocionalizmusával, extrovertált, sodró témakezelésével vonta magára a figyelmet, túl nagy tehetség volt ahhoz, hogy ne vegyenek róla tudomást, még azokban a szocialista realista időkben is. Bemutatták ugyan a zenéjét, de többnyire csak vidéki központokban, a Zeneszerzők Házának ideológusai nem tűrték ugyanis, hogy a szocialista realizmus útjáról való illetén vad letérések finom moszkvai füleket és pártkádereket sértsenek.

A kommunizmus kimúlása után Schnittke Hamburgba költözött. Hihetetlenül sokoldalú zeneszerző volt, zenei termékenységét még két agyvérzése se befolyásolta. Hatvanhat filmzenéjén kívül számos színpadi zenét, kilenc szimfóniát, versenyműveket és egyéb zenekari műveket komponált, vokális, kamara- és szóló hangszeres darabot írt. Jelentős mennyiségű cikket és könyvet hagyott hátra.

A kritikusokat vele kapcsolatban az zavarta, hogy nemigen tudták megfejteni, mit is képvisel Schnittke valójában? Richard Taruskin amerikai muzikológus és kritikus szerint „*Schnittke Babel-tornya nem egyetemleges elfogadást hirdet, hanem jószerint az ellenkezőjét, a kulturális elidegenedés attitűdjét, amiben semmi sem tartozik sehová.*” Taruskin arra is rámutatott, hogy Schnittke muzsikájában van egy jó adag giccs. Ennek egy része vélhetően polgárpukkasztás, a „látjátokmilyenszemtelenvagyok” attitűd. De a vigyort bármikor felválthatja a mélység és az érzelem, a hallgató pedig rájön, hogy Schnittkének igenis van közölnivalója.

Zongorára és vonószenekarra komponált versenyműve tulajdonképpen egyetlen nagy ívű, kiterjedt tétel, mely a szólóhangszer hosszú és lassú bevezetőjével indul. A darab során egy orosz ortodox himnusz és egy Prokofjev-re emlékeztető részt is hallunk, de különleges atmoszférát teremt a mű vége felé a zongora és egy vonósnégyes szomorú kölcsönhatása is. A mű a szerző egyik leghallgathatóbb szerzeménye, ajánlott mindazoknak, akik bemutatni/megismerni szeretnék ezt az különös zeneszerzőt.

(forrás: <http://www.classical-cd-reviews.com/2015/02/schnittke-concerto-for-piano-and.html>)

Gustav Mahler (1860-1911) cseh–osztrák zeneszerző első négy szimfóniájában saját lélektörténetét írta meg zenei nyelven. **V. szimfóniája** komponálásakor azonban már nem kíván zenei eszközökkel világnézeti harcot vívni. „*Elég erősnek érzi magát, hogy megállja a helyét az életben, már csak muzsikusként, muzsikát akar írni. Így keletkezik az 5. szimfónia, az erő és az egészséges önérzet, az élet felé fordulás optimista alaphangú műve. (...) Beszélgetéseink során nem tudtam meg, és egyetlen hangjegyből sem derül ki, hogy zenén kívüli gondolatok vagy érzések hatottak volna az Ötödikre. Zene ez, szenvedélyes, vad, patétikus, lendületes, ünnepélyes, gyengéd, telve az emberi szív minden érzésével, de mégis 'csak' zene, és a tisztán zenei folyamatba sehol sem keveredik metafizikai kérdésnek még árnyéka sem. (...) Az Ötödik olyan mestermű, amely alkotóját az élet, az erő és a tudás csúcspontjára mutatja meg.*” – írja Bruno Walter Mahler című kötetében

Mahler a századfordulón írta **5. cisz-moll szimfóniáját**, amelynek keletkezési ideje alatt megismerkedett leendő feleségével, majd hamarosan el is vette. „*Menyasszonyom neve Alma Schindler. Ha ismered, mindent tudsz; ha nem, ismét át kellene lépnem a művészet határait, ha szavakkal akarnám lefesteni őt.*” A varázslatos lassútétel Alma jegyajándéka, ennek kéziratával kérte meg a kezét Mahler.

Ez a szimfónia független minden szövegtől, programtól, benne mindent a zene mond el – ahogy a szerző büszkén vallotta. Az is a klasszikus mintákhoz közelíti, hogy majdnem hagyományos tételrendet hoz: kivéve a nyitórészt, amely monumentális gyászinduló (a lassú bevezetés helyén), és csak utána következik a szonátaformájú, energikus gyors tétel. Második része egy gondtalan, keringő-szerű Scherzo, Adagietto-ja pedig az egyik legszebb romantikus lassútétel, a „románc esszenciája”, amelyet kamarazene-szerű hangszerelése tesz még finomabbá, és ugyanakkor modern hangzásúvá. A finálé pedig visszatérés a hagyományosan vidám rondó-zárásokhoz – bár a bejárando érzelmi út sokkal meredekebb a megszokottnál: a nagyon súlyos gyászinduló után kell elérnie a feloldás derűjéhez. A két utolsó tételt harmadik részként nevezi meg Mahler, jól hallható, hogy köztük tematikai kapcsolat is van: a zárótétel melléktemájaként szerepel az Adagietto anyaga. Ugyanez az összekapcsolás módja az első-második tételek esetében is, ami szép szimmetriát hoz létre a nagyszabású műben.

Ha programja nincs is a szimfóniának, a vele egyidőben komponált művek átörökölt motívumai gondolati háttérrel nyitnak a műhöz. A nyitótételhez a kiindulás a Gyermekegyháza zenei világa volt, az Adagietto-hoz egyik Rückert dala nyújtott alapot, de Wunderhorn-dal idézet is előfordul a szimfóniában. A zenekari írásmód erőteljes polifóniájára Mahler Bach iránti csodálata hatott – ennek tudatosságát jelzi, hogy a szerző által vezényelt bécsi bemutatón a szimfónia mellett Bach „Singet dem Herren” című motettája szerepelt.

(Illés Mária)

2018. december 11. kedd 19.30 h, Szegedi Nemzeti Színház: Fricsay-bérlet/2

A. Borogyin: Polovec táncok

F. Chopin: II. zongoraverseny, f-moll, Op. 21

S. Rachmaninov: I. szimfónia, d-moll, Op. 13

szólista: Boros Mihály – zongora

vezényel: Kovács János

„A tudomány a munkám, a muzsika a szórakozásom” – mondogatta a Szentpétervárott született orosz zeneszerző, **Alekszandr Borogyin** (1833-1887). Posztumusz operája az Igor herceg, melyet saját szövegére, 1869-ben kezdett el komponálni, befejezése azonban Rimszkij-Korszakovra és Glazunovra maradt – rájuk hárult a feladat, hogy rekonstruálják egy halom vázlatból, meg abból, amit annak idején Borogyin maga játszott vagy énekelt el nekik. Még a nyitány sem volt leírva, pedig Borogyin megkomponálta, ezt is Glazunovnak kellett emlékezetből lekottáznia. A bemutató 1890-ben, Pétervárott volt. Az opera harmadik felvonása a látványos **Poloveci táncokkal** fejeződik be: a rabul ejtett Igor herceg felvidítására Koncsak kán bemutatja rabszolgáinak és rabnőinek táncát. A kán a fogságba esett Igort próbálja felvidítani: a polovec harcosok és rabszolgák izmos, szilaj táncot járnak, a keleti táncosnők érzéki mozdulataikkal ejtik csodálatba a nézőt-hallgatót. Az izzó hangulatú csoport-tánc szinte a tébolyig fokozza a hangulatot. Mint önálló táncszám és mint hatásos zenekari darab, kísérőzene egyaránt közismert és népszerű kompozíció.

Harold C. Schonberg A nagy zeneszerzők élete című kötetében így ír Borogyinról: „*Miután 1862-ben hazatért Heidelbergből feleségével, egy orosz zongoraművésznővel, akit Németországban ismert meg, ki-neveztek az orvostudományi egyetem kémia tanszékére. Beköltözött egy kertes villába. Itt élt élete végéig a feleségével, megszámlálhatatlan macskájával és hasonlóképpen megszámlálhatatlan rokonával, máni-ává fajuló boldog rendetlenségben. Jóságú volt, és az életet könnyedén fogta fel. Borogyin professzorért, Európa egyik nagy tekintélyű vegyészéért rajongtak a diákjai. Rejtély, hogyan szakított időt arra, hogy bármit is komponáljon. Tanítványok, barátok, tudósok, muzsikusok, rokonok szüntelenül ki-be jártak a Borogyin-villában. Borogyinnak egy percnyi magánélete sem volt. Azt mondta magáról, hogy 'vasárnapi zeneszerző'.*”

Nem hiába hívták **Frédéric Chopin** (1810-1849) lengyel zeneszerzőt a zongora poétájának: életműve csaknem kizárólag zongoraművekből áll. E hangszer oly mértékben uralta zeneszerzői képzeletét, hogy még köréje, melléje sem óhajtott más hangzást: ez magyarázza meg a szólókompozíciók elsöprő többségét a zenekarral kísért zongoraművekkel szemben.

Chopin mindössze két zongoraversenyt írt és néhány, zenekarral kísért, egyéb zongoraművet, ez utóbbiak azonban a köztudatban alig élnek: csupán nagyritkán hangzanak fel.

Érdekes módon valamennyi, zenekart is foglalkoztató műve Chopin fiatal korából maradt reánk, az 1827 és 1831 között eltelt évekből. Mihelyt végleg elhagyta Lengyelországot, e műfajjal is felhagyott. Pedig két, egymást követő esztendőben írt zongoraversenye arról tanúskodik, hogy Chopin már húszéves kora küszöbén fölényesen uralta a klasszikus koncertformát és jóllehet a zenekar közegében kevésbé magabiztosan tájékozódott, ahhoz kiválóan értett, hogy zenei anyagát gazdaságosan elrendezze és a szólóhangszer abszolút elsőbbségét meggyőzően biztosítsa.

Az 1820-as évek második felében, gyors egymásutánban írt zenekari-zongorás művek nyilvánvaló előtanulmányai lehettek a két zongoraversenynek: a 2-es opuszjelzést viselő Don Juan-változatok éppúgy, mint a lengyel dalokra írt Fantázia, majd a Krakowiak című hangversenyronció. Az igazi erőpróbát azonban a két zongoraverseny jelentette, hiszen ekkor már nyilvánvaló lehetett, hogy Chopin nem válhat igazán otthonossá e nagylegzetű ciklikus formában. Bensőséges vallomásokra hajló, gyengéd és érzékeny művészi alkatahoz közelebb álltak a finoman árnyalt kisművészet rövid jellemdarabjai. A versenyművekben is megfigyelhető, hogy a zeneszerző igazi kedvét a részletek aprólékos és

szeretetteljes kimunkálásában lelte. Számos elemet találunk ezekben a versenyművekben – elsősorban az **f-moll koncertben** – amely Mozart zongoraversenyeire emlékeztet: elsősorban a zongora vitathatatlan uralma az együttes fölött, a bőbeszédű szónokiasságot gondosan elkerülő, szabatos formálás, de mindenekelőtt a zongoraszólam kialakítása, karcsú és érzékeny dallamossága, beszédes kifejezőmódja. A zenekar együttesére a komponista csupán azt a feladatot rója, hogy a szólóhangszer mondanivalója számára keretet nyújtson.

A két zongoraverseny sorrendjét a megtévesztő opusz-számozás következtében felcserélte az utókor: az f-moll koncert kapta a magasabb opusz-számot, jöllehet valójában ez Chopin első zongoraversenye. 1829-ből származik. A következő év márciusában lépett Chopin első ízben a varsói közönség elé, amikor egyebek között az f-moll zongoraverseny második és harmadik tételét is megszólaltatta. A kritikusok elmarasztalták ugyan zongorajátékát, amiért az nem volt elég erőteljes, de a közönség viharos tetszéssel fogadta produkcióját és azt néhány nappal később meg kellett ismételnie.

Akinek képzelete olyan gazdag, mint Chopiné volt, akit hozzá hasonló bőségben árasztanak el a zene ötletek, annál ritkán fordul elő, hogy az alkotás befejezése után még tovább él benne egy mű és azt a későbbiek során újból felidézzi. Ez történt az f-moll zongoraversenyyel, amelyet egy posztumusz cisz-moll noktürnben újból felismerhetünk.

(forrás: Harold C. Schonberg *A nagy zeneszerzők; filharmonikusok.hu*)

Szergej Rachmaninov (1873-1943) I. szimfóniája (d-moll, op. 13.) – elég csak az opusz-számra gondolnunk –, inkább kudarcra, mint sikerre volt ítélve. Pedig az 1895-ben komponált mű két évvel későbbi bemutatója jól indult, a premier dirigense ugyanis Glazunov volt. A koncert azonban katasztrófálisan sikerült. A jelenlévő zeneszerző és kritikus Cézár Kjui szerint a darab egy olyan programszimfóniára hasonlít, melynek az egyiptomi hét csapás lehetne a címe. Rachmaninov Glazunovot hibáztatta: „*megdöb-bentő, hogy egy olyan tehetséges ember, mint Glazunov, ennyire rosszul vezényelje szimfóniámat. Most nem is beszélnék vezénylési technikáról, inkább zenészi mivoltáról. Semmit sem érez, amikor vezényel. Olyan, mintha az egészről nem értene semmit.*”

A bukás annyira megviselte Rachmaninovot, hogy három évig semmit nem komponált, ráadásul olyan mély depresszióba zuhant, melyből csak orvosi segítséggel tudott kilábalni. „*Úgy éreztem magam, mint aki gutaütést kapott, és nem tudja használni többé se a fejét, se a kezét.*”

Az I. szimfónia kudarcáért évekkel később a szerző végül is magát okolta: véleménye szerint darabja „gyenge, gyermekes, pacsomagolt és bombasztikus” volt. Az utókor azonban kevésbé szigorúan ítéli meg a művet, hiszen itt is felfedezhető már számos eredeti megoldás: a kifejezés feltartóztathatatlan sodrása példa nélküli még a korabeli orosz zenében. Hajlékony ritmusai, áradó lírája, a tematikus anyag gazdaságos kiaknázása mind mind a majdani stílus kifinomultságát és személyességét vetítik elő.

„*Rachmaninov éppolyan népszerű ma, mint volt; a zenéje makacsul jelen van. (...) Muzsikája hosszú ideje forgalomban van. Ha nem lenne mondanivalója, régen eltűnt volna.*” (Harold C. Schonberg)

(forrás: Nemzeti Filharmonikusok 2001/2002-es műsorfüzete)

3 A HANGOLÓ HAVI BÖLCSESSÉGE

„*A nagy művek olyan sokrétűek, olyan gazdagok, hogy mindig új dolgokat fedezünk fel bennük. Ugyanez áll a karmesterre is, aki szintén újabb és újabb színeket fedez fel egy-egy műben.*”

Günter Neuhold

Emma Schmidt Bécsben született, zongora-tanulmányait a Grazi Zeneművészeti Főiskolán végezte. Paul Badura-Skoda, Carlo Zecchi, Karl Engel és Sergio Lorenzi mesterképzésén vett részt Salzburgban és Sienában. Egy évig tanult ösztöndíjasként Velencében is. 1969-ben Bösendorfer-díjat nyert Bécsben, majd 1979-ben első díjat nyert a Vittorio Gui nemzetközi kamarazene versenyen Firenzében.

Grazban és Hannoverben tanított a Zeneművészeti Főiskolán. Jelenleg Bécsben él és szóló karrierjének szenteli idejét.

Szólistaként t.k. olyan zenekarokkal koncertezett, mint a Bécsi Szimfonikusok, a Salzburgi Mozarteum Zenekar, a liszaboni Gulbenkian Zenekar vagy a moszkvai Rádió- és Televízió Csajkovszkij Zenekara. Linz, Odessza, Turku, Nizza, Buenos Aires, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Drezda, Karlsruhe, Bréma, Schwerin, Duisburg, Lübeck, Nürnberg, Magdeburg, Graz, Parma, Szicília, Ljubljana, Shanghai, Hangzhou, Changwon koncertpódiumain szólózott. Jelentős részvétele az 1999-es Colorádói Zenei Fesztiválon is.

Kamarazenei esteket adott Bécs, New York, Chicago, Salzburg, London, Párizs, Berlin, Hamburg, Düsseldorf, Hannover, Brüsszel, Budapest, Varsó, Belgrád, Zágráb, Isztambul, Róma, Milánó, Velence, Segovia, Bilbao közönsége előtt. Gyakran turnézik Hongkongban és Koreában. Rádió és tévéfelvételek őrzik művészetét.

Günter Neuhold 1947-ben született Grazban, Ausztriában. 1969-ben diplomázott a Graz-i Konzervatóriumban. Ezt követően Rómában Franco Ferrara, míg Bécsben Prof. Hans Swarowsky irányítása mellett fejlesztette tudását. 1972 és 1980 között számos németországi operaházban vezényelt, Hannoverben és Dortmundban vezető karmester volt.

Több versenygyőzelem után (Firenze, 1976 – I. díj; San Remo, 1976 – I. díj; Bécs, 1977 – II. díj;

Salzburg, 1977 – I. díj; Milánó, 1977 – III. díj) beindult nemzetközi karrierje is. 1981-től 1986-ig a Pármai Színház zeneigazgatója és az Arturo Toscanini Szimfonikus Zenekar első karmestere. Pályafutásának következő állomásai Antwerpen, Karlsruhe és Bréma. 2008-tól 2014-ig A Bilbaói Szimfonikus Zenekar művészeti vezetője és első karmestere.

A világ elsőrangú zenekarait vezényelte, t. k. Bécsi Filharmonikusokat, a Bécsi Szimfonikus Zenekart, a Drezdai Staatskapelle-t, a Tokiói Filharmonikusokat, a Moszkvai Rádió és Televízió Szimfonikus Zenekarát. Ausztrián (Bécs) és Németországon (Drezda, Köln, Lipcse, Hamburg, Hannover, Baden Baden, Stuttgart, Berlin) kívül dirigált Franciaországban (Párizs, Bordeaux, Toulouse, Nizza) Monacóban (Monte Carlo), Olaszországban (Róma-RAI, Torino, Firenze, Palermo, Velence, Szicília), Walesben (Cardiff), Spanyolországban (Madrid, Sevilla, Barcelona, Bilbao, San Sebastian, Tenerife, Granada), Svédországban (Malmö), Magyarországon (Nemzeti Filharmonikusok), Oroszországban, Ausztráliában, Szingapúrban, Japánban, Kínában, Malajziában, Argentínában, Braziliában, Mexikóban, az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában is.

Operakarmesterként is rendkívül aktív, számos operaház zenekarának élén dolgozott már, t. k. a milánói Scala, a bécsi Staatsoper, a zürichi Operaház, a berlini Komische Oper, a budapesti Operaház előadásait vezényelte.

A legjelentősebb zenei fesztiválok vendégkarmestere. Klasszikus zenei és opera-felvételei elsőrangú kiadóknál jelentek meg. Koncertjein és hangfelvételein Bartók, Bruckner, Liszt, Mahler, Wagner, Schönberg, Verdi, Csajkovszkij és Stravinsky művei mellett a jazzmuzsika is feltűnik.

Boros Misi a televízió 2014-es Virtuózok című komolyzenei tehetségkutató versenye óta egy egész ország kedvence. Pécsen született, a Jókai úti általános iskola tanulója. A Liszt Ferenc Zenekiskolában zongorázik és hegedül, zongoratanára Megyimoreczné Schmidt Ildikó, majd a Pécsi Művészeti Gimnáziumban magántanuló. Miután megnyerte a televíziós vetélkedő kicsik korcsoportjában a versenyt, azonnal elindult országos és nemzetközi karrierje. 13 különdíj, egy lemezfelvétel, valamint egy amerikai koncertfellépés volt a versenygyőzelem, melynek köszönhetően New Yorkban az Avery Fischer Hallban koncertezett. Azt követően Magyarország számos nagyvárosának (t. k. Győr, Sopron, Szekszárd, Pécs, Szeged, Békéscsaba, Nyíregyháza, Debrecen) közönsége előtt játszott, Budapest számos kiemelt helyszínén (t. k. Művészetek Palotája, Zeneakadémia, Duna Palota, Vigadó, Papp László Sport Aréna) lépett fel.

Számos koncertje volt külföldi helyszíneken: Ausztriában, Olaszországban (Milánó), Szlovákiában (Komárom), Csehországban (Brno), Svájcban (Zürich), Belgiumban (Brüsszel), Horvátországban (Zágráb), Erdélyben, de fellépett Japánban (Tokió, Osaka), és az Egyesült Államokban is.

2015-ben a milánói nemzetközi zongoraversenyen I. díjat kapott.

2016-ban Kiemelt első díjat nyert a párizsi Concours Musical de France nemzetközi zongoraversenyen a 18 éven aluliak korcsoportjában és ugyanebben az évben Junior Prima díjat kapott.

A Maestro Solti Nemzetközi Karmesterversenyen is feltűnt: Chopin fr-moll zongoraversenyét játszotta, két karmester irányítása mellett.

2017-ben mesterzongorát kapta. A Bösendorfer zongora Bogányi Gergely ajánlására került

a fiatal tehetséghez: „Misi most került egy olyan élethelyzetbe, amikor már nélkülözhetetlen egy mesterhangszer, hogy azon gyakorolhasson. Most formálódik gyermektehetségből profi művészé, s ehhez szeretünk volna segítséget nyújtani neki.” – mondta Bogányi Gergely Kossuth-, Liszt- és Prima Díjas zongoraművész a zongora átadásakor.

Kovács János 1951-ben született Budapesten. 1973-ban szerzett karmesteri diplomát a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Kórodi András tanítványaként, majd a zongoraszakot is elvégezte. A főiskolai diploma megszerzése után rögtön korrepetitori állást kapott a Magyar Állami Operaházban, melynek 1976 óta karmestere, 1987-től

1990-ig ugyanitt vezető karmesterként dolgozott. 1978-1980 között a Bayreuth-i Ünnepi Játékok zenei asszisztense volt. Rendszeresen fellép a három nagy budapesti zenekar karmestereként és többször szerepelt a Budapesti Fesztiválzenekar vendégként is. 2003-ban, valamint 2006-2007-ben megbízott főzeneigazgató volt a Magyar Állami Operaházban, ahol 2007 őszétől első karmester. Nagy sikerrel szerepelt és elismertségre tett szert Karlsruhe-ban a Badisches Staatstheaterben, a pozsonyi Nemzeti Színházban és a berlini Komische Operben. Vendégművészként Európán kívül Dél-Amerikában és Japánban is fellépett. Több éven át volt a Szlovén Filharmonikus Zenekar és a Budapesti Filharmoniai Társaság Zenekarának első vendégkarmestere, jelenleg a Tokiói Filharmonikusok tiszteletbeli karmestere. Munkássága felőleli a klasszikus-romantikus operarepertoár műveit, valamint a kortárs darabokat, több magyar mű ősbemutatóját dirigálta. A 2014/15-ös évadtól az MR Szimfonikusok vezető karmestere. Számos CD-felvétele jelent meg.

Kovács János Erdemes Művész, Liszt-, Bartók-Pásztory- és Kossuth-díjas karmester, a Magyar Állami Operaház örökös tagja. 2015-ben Prima Primmissima-díjas, magyar zeneművészet kategóriában.

**2018. december 9. vasárnap 11 h,
Kisszínház (Horváth M. u. 3.):
Csokimatiné-bérlet/2**

NÉPMESE MAI HANGON

Dobszay-Meskó Ilona–Tarr Ferenc:

Fehérlófia – mesés zenejáték

közreműködik a Ventoscala Sinfonia

vezényel: Dobszay-Meskó Ilona

műsorvezető: Lukácsházi Győző

Jegyek válthatók a Filharmónia szegedi
jegyirodájában (Klauzál tér 7., tel.: 425-260)

vagy koncert előtt a helyszínen.

www.symph-szeged.hu

**2018. december 11. kedd 12 h,
Ifjúsági Hangverseny Délidőben/1**

A. Borogyin: Polovec táncok

F. Chopin: II. zongoraverseny, f-moll,

Op. 21 – részlet

szólista: Boros Mihály – zongora

vezényel: Kovács János

**A KONCERT CSAK ISKOLAI
CSOPORTOK ÁLTAL LÁTOGATHATÓ,
ELŐRE MEGVÁLTOTT BÉRLETTEL!**

2019. január 2. szerda, Szekszárd

2019. január 5. szombat, Baja

2019. január 7. hétfő, Szeged

ÚJÉVI KONCERT

**Műsoron opera- és operett-részletek,
a Strauss-család darabjai, olasz dalok**

szólista: Benedekffy Katalin – szoprán,

Turpinszky Gippert Béla – tenor

vezényel: Gyüdi Sándor

**2019. január 27. vasárnap 11 h,
Szegedi Nemzeti Színház:**

Délelőtti hangversenyek-bérlet/2

ZENEKARI ABC

H. Purcell: D-dúr szvit

B. Britten: Variációk és fuga egy Purcell témára, Op. 34.

vezényel: Gyüdi Sándor

műsorvezető: Andrejcsik István

**2019. január 29. kedd 19.30 h, Szegedi
Nemzeti Színház: Vaszy-bérlet/3**

W. A. Mozart: A varázsfuvola – Nyitány, K. 620

W. A. Mozart: Esz-dúr Kürtverseny, K. 495

P. I. Csajkovszkij: IV. szimfónia, f-moll, Op.36

szólista: Szabó László – kürt

vezényel: Giuseppe Lanzetta (Olaszország)

**2019. február 5. kedd 19.30 h, Szegedi
Nemzeti Színház: Fricsay-bérlet/3**

J. Brahms: Hegedűverseny, D-dúr, Op. 77

R. Schumann: IV. szimfónia, d-moll, Op. 120

szólista: Kosztánci István – hegedű

vezényel: Günter Neuhold (Ausztria)

2019. február 5-6. kedd-szerda

9.30 h és 11 h: IFJÚSÁGI HÁZ

(6721 Szeged, Felső-Tiszapart 2.)

ZENÉS MESÉK – ERDEI VIGASSÁGOK

Balogh Sándor- Lukácsházi Győző:

Kacor király; A három kismalac

vezényel: Balogh Sándor

műsorvezető, narrátor: Lukácsházi Győző

A KONCERT CSAK ÓVODAI- ÉS

ÁLTALÁNOS ISKOLAI CSOPORTOK

ÁLTAL LÁTOGATHATÓ,

ELŐRE TÖRTÉNT

BEJELENTKEZÉS ALAPJÁN!

**2019. február 19. kedd 19.30 h,
Szegedi Nemzeti Színház: Vaszy-bérlet/4**

M. P. Muszorgszkij–M. Ravel:

Egy kiállítás képei

I. Stravinsky: Tűzmadár

vezényel: Gyüdi Sándor

**Filharmonia Magyarország
Nonprofit Kft. kínálatából:**

december 19. szerda 19.30 h, Honvéd téri

református templom: Tisza Bérlet/3

A SZEGEDI KAMARAZENEKAR

KARÁCSONYI KONCERTJE

(hangversenymester: Kosztándi István)

P. A. Locatelli:

Karácsonyi Concerto Grosso,

f-moll, Op. 1, No. 8

G. F. Händel: f- moll harsonaverseny

A. Corelli:

Karácsonyi Concerto Grosso,

g-moll, Op. 6, No. 8

L. Mozart: Harsonaverseny

G. F. Händel: Concerto Grosso,

A-dúr, Op. 6, No. 11

szólista: Gyivicsán György – harsona

Jegyek válthatók a Filharmonia szegedi
jegyirodájában (Klauzál tér 7., tel.: 425-260)
vagy koncert előtt a helyszínen.

<http://filharmonia.hu/program/szegedi-kamarazenekar-6/>

**A Filharmonia Magyarország bérletesei,
bérletük felmutatása mellett,
a Filharmonia által szervezett
felnőtt hangversenyekre
az ország bármely pontján
20% kedvezménnyel válthatnak jegyet!**

További programok:

<http://filharmonia.hu/>

**A Szegedi Nemzeti Színház
zenés produkciói a nagyszínházban:**

Nagyszínház

december 9. vasárnap 15 és 19 h:

OPERETT ÉS MUSICAL GÁLA

A Magyar Zenés Színház előadása

„A Magyar Operett méltán híres az egész világon. Ez egyrészt a magyar zeneszerzőknek köszönhető, mint például Kálmán Imre, Lehár Ferenc, Kacsóh Pongrác, Huszka Jenő, Ábrahám Pál, Jacobi Viktor, Szirmai Albert és még sorolhatnánk. Másrészt a magyar temperamentumnak, ami utánozhatatlan, mind a német ajkú, mind az angolszász színháztársaságban.

Nem véletlen, hogy Huszka Jenő Bob herceg c. operettjének 1902 évi bemutatója óta – ami az első magyar nyelven írt operett volt és innen számítjuk a magyar operett születését – magyar műfajként ismer a világ. Soha, semelyik ország nem adott annyi zeneszerzőt ennek a műfajnak, mint hazánk.

December 9-én az operett legnagyobb zeneszerzőitől hallhatnak egy kis ízelítőt. Olyan operettekből, amelyek méltán népszerűek bel- és külföldön egyaránt: Csárdáskirálynő, Marica grófnő, Mágnás Miska, Bál a Savoyban, Mária főhadnagy, Bob herceg, Víg özvegy, Mosoly országa, stb.

De nem csak operettet fognak hallani a kedves nézők, hanem klasszikus musical részleteket is. Mint például a My Fair Lady, vagy a Funny Girl, amiket nyugodtan lehet hívni amerikai operettnek. Hiszen mint ahogy az Opera „leszármazottja” az operett, így az operett nélkül nem tudott volna megszületni a musical sem.”

ÚJ SZOROZAT A KORZÓ ZENEHÁZBAN!

ÖT VONALON címmel zenés portrébeszélgetés sorozatot indítottunk a Korzó Zeneházban, melynek első estjét novemberben tartottuk. Sorozatunk következő részében Pál Tamás karmesterrel beszélget Gyüdi Sándor. A belépés díjtalan, a beszélgetés pontos dátuma hamarosan megtalálható lesz honlapunkon és facebook oldalunkon. Mindenkit szeretettel várunk!

Szólisták:

Kállay Bori (Operettszínház)

Mahó Andrea (Madách Színház)

Csonka Zsuzsanna (Magyar Állami Operaház)

Steinkohl Erika (Magyar Zenés Színház)

Szegő Adrienn (Magyar Zenés Színház)

Berkes János (Magyar Állami Operaház)

Boszó József (Magyar Zenés Színház)

Domoszlai Sándor (Magyar Zenés Színház)

*Az est háziasszonya: Szilágyi Annamária
(Szegei Nemzeti Színház)*

Közreműködik

a Magyar Zenés Színház

balettkara és a

Dunakeszi Szimfonikus Zenekar

Vezényel: Farkas Pál

Koreográfus: Kis Krisztina

Zenei vezető: Farkas Pál

Rendező: Oberfrank Pál

Bérletszünet, emelt helyárrakkal.

Dargay–Nepp–Romhányi–Strauss:

SZAFFI – zenés mesejáték

rendező: Toronykőy Attila

további előadások:

dec. 12-13. szerda-csütörtök

10 és 14 h;

dec. 14. péntek

14 és 17 h;

jan. 3-4. csütörtök-péntek és

jan. 15-16-17. kedd-szerda-csütörtök

10 és 14 h;

jan. 18. péntek 10 és 14 h;

jan. 19. szombat 11h;

jan. 22. kedd 15 h;

jan. 23-24. szerda-csütörtök 10 és 14 h;

www.szinhasz.szeged.hu/szindarab/szaffi/

december 15. szombat 14 és 17 h:

DIÓTÖRŐ – a Szegei Kortárs Balett
előadása

december 21. péntek 19 h:

Dés–Nemes–Böhm–Korcsmáros–Horváth:

VALAHOL EURÓPÁBAN – musical –

bemutató

rendező: Szőcs Artúr

további előadások:

dec. 22. szombat 15 és 19 h; dec. 23.

vasárnap 15 h; jan. 5. szombat 19 h; jan. 6.

vasárnap 19 h; jan. 20. vasárnap 15 és 19 h;

jan. 25. péntek 17 h;

jan. 26. szombat 15 h;

jan. 30-31. szerda-csütörtök 18 h

www.szinhasz.szeged.hu/szindarab/valahol-europaban/

december 30. vasárnap 19 h:

LÁSZLÓ BOLDIZSÁR

JUBILEUMI KONCERTJE

*közreműködik: Szegei Szimfonikus Zenekar
vezényel: Gyüdi Sándor*

Kisszínház

december 3. hétfő 17 h:

Arra születünk, ... játszunk még tovább –

JÓTÉKONYSÁGI KONCERT

a Szegei Gyermekszívek Gyógyulásáért

Alapítvány javára

Rendező-közreműködő:

dr. Magyarossy József és Tandi Flóra

december 4. kedd 19 h és

dec. 5. szerda 18 h:

DIÓTÖRŐ – a Szegei Kortárs Balett

előadása

<http://szinhasz.szeged.hu/szindarab/diotoro-3/>

december 27. csütörtök 19 h:

KARÁCSONYI DIXIE GÁLA

Fellépő zenekarok: Hot Jazz Band,

Storyville Jazz Band

december 29. szombat 19 h:

HAKOL BESEDER –

DOCPIANO BAND – koncert

BODROGIBAU bemutatja
ÉPÍTŐPÁRI ÉS ÜZELGÁRTÁRO KFT.

LÁSZLÓ BOLDIZSÁR

**10 ÉVE SZEGEDEN
ÉVE OPERÁBAN
Ünnepi nagykoncert**

2018.12.30. 19:30
Szegedi Nemzeti Színház

Sztárvendég
Szekeres Adrién

Közreműködik:
a Szegedi Szimfonikus Zenekar valamint a Cotton Club Band

Verényel
Pál Tamás és Györfi Sándor Kőnya Krisztina, Nánási Helga, Cseh Antal és Kelemen Zoltán Vendégek

Jegyek kaphatók a Színház jegyirodájában és az interticket.hu oldalon
62/554-713 laszloboldizsar.com/szinhaz.szeged.hu, facebook.com/laszloboldizsarofficial

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

"ARRA SZÜLETTÜNK, ... JÁTSSZUNK MÉG TOVÁBB"

JÓTÉKONYSÁGI EST
2018. 12. 03. 17h KISSZÍNHÁZ

Szegedi Gyermekszívek Gyógyulásáért Alapítvány javára
adószám: 18464575-1-06
6720 Szeged, Korányi fasor 14-15.
számlaszám: 57400217-10137057
Bezetés igazolás az alapítványtól kérhető.

JAZZAROSA

★ KONCERT ★

Jazzarosa zenekar
vendég
Dr. Molnár Gyula

DECEMBER
5
20:00

IH RENDEZVÉNYKÖZPONT (SZEGED, FELSŐ TISZA-PART 2.)
JEGYÁR ELŐVÉTELBEN 1.000 FT, A KONCERT NAPJÁN 1.200 FT

A világhírű
MOSZKVAI PATRIARCHÁTUS KÓRUS
Anatoly GRINDENKO vezetésével
magyarországi turnén

2018. december 16. 19 óra

IH SZEGEDI RENDEZVÉNYKÖZPONT
721 Szeged, Felső Tisza-part 2.

Jegyek kaphatók az IH Rendezvényközpontban és online, a www.ihk.hu weboldalon, valamint a jegy.hu és a broadway.hu hálózaton

Arts And Artists Management és KulturProjekt Nonprofit Kft. **25n6** Kulturális Műhely

január 11. péntek 19 h:

MOLNÁR LÁSZLÓ: MÁJUS – ösbemutató
DONIZETTI: BOLONDOKHÁZA – bemutató
vezényel: Molnár László, Gyüdi Sándor
Rendező: Toronykőy Attila

A két egyfelvonásos opera első darabja – MÁJUS – melodráma Szép Ernő műve alapján.

A Városliget esti forgatagában – a mutatványosoktól és a portékájukat fennhangon kínáló árusoktól kicsit távolabb – egy szerelmespár turbékolását egy idős férfi zavarja meg. „Nézzétek, fiaim. Én itt fel akarom akasztani magamat. Ma olyan szép csendes tavaszi este van.”

A hősztrógera esett a választása, a többi módszer eredményességében ugyanis nem bízik. Molnár László úgy írt melodráját az eredeti műből, hogy tökéletesen megőrizte Szép Ernő nyelvének finom iróniáját.

A második mű Donizetti BOLONDOKHÁZA című vígoperája, mely magyar nyelven hallható. A vérbeli opera-bohózatban a szerelmesek bolondnak tettetik magukat, hogy megbizonyosodjanak párjuk érzelmeinek igaz voltáról. Az örült alaphelyzet és Donizetti fergeteges muzsikája biztosítja a vidám szórakozást.

További előadások: jan. 13. vasárnap és jan. 15. kedd 19 h

További programok: www.szinhasz.szeged.hu

Kövér Béla Bábszínház programjai:

december 10. hétfő 19 h: NÓRA

Barboncás Társulat: wonder full avagy

NÓRA Csodaországban – Ibsen

Nóra című színművének és Lewis Carol Alice Csodaországban című meseregényének párhuzamos felhasználásával. 14+

december 18-19-20. kedd-szerda-csütörtök: PAPAGENO TITKA – muzsikás bábjáték

Jeli Viktória meséjét bábszínpadra alkalmazta és rendezte: Rumi László
Versek: Varró Dániel

Zenéjét W. A. Mozart A varázsfuvola c. művéből komponálta: Ágoston Béla
Figurák és kulisszák: Rófusz Kinga

Ki ne ismerné a szószátyár Papagenót, a minden lében kanál madarászt, aki hűségesen követi Tamino királyfit, hogy kiszabadítsák Pamina királykisasszonyt Sarastro fogságából.

Papageno egyik titka: töretlen jókedve. A másik zenélő kordéjában rejtőzik. A harmadikat nem árulhatjuk el. Aki kíváncsi, nézze meg az előadást!

december 30. vasárnap 11 h: Holle anyó –

Interaktív zenés bábos mesejáték kicsiknek és nagyoknak a Cserregő Bábársulás előadásában. *Zene: Nagy Enikő*

További programok: www.koverbela.hu

Ifjúsági Ház kínálatából:

december 16. vasárnap 19 h:

**A MOSZKVAI PATRIARCHÁTUS
KÓRUSÁNAK KONCERTJE**

A világhírű férfikórus, az ősi pravoszláv egyházi zene világszerte elismert, egyik legautentikusabb előadója Szegeden lép fel, a régizene kedvelők nagy örömeire.

[http://www.ihrendezvenykozpont.hu/
event/1522](http://www.ihrendezvenykozpont.hu/event/1522)

december 17. hétfő 19 h:

ÉN ÉS A KISÖCSÉM – zenés vígjáték a Körüti Színház szervezésében, Koltai Róbert rendezésében és közreműködésével
[http://www.ihrendezvenykozpont.hu/
event/1528](http://www.ihrendezvenykozpont.hu/event/1528)

2019. január 22. kedd 18 h:

**a Magyar Kultúra Napja:
VARRÓ DÁNIEL ÉS MOLNÁR
GYÖRGY ZENÉS IRODALMI ESTJE**

További programok:
www.ihrendezvenykozpont.hu/programok

A Szent-Györgyi Albert Agóra kínálata:

www.agoraszezed.hu

**2018. december 12. szerda
és 13. csütörtök 19 h, Agóra Díszterem**
A Fricsay Ferenc Városi Fúvószenekar

Adventi koncertjei

Charpentier: Praeludium

Verdi: Aida - bevonulási induló

Hacsaturján: Kardtánc, és még sok más...

Vezényel: Gyimóthi Zoltán

Belépő: 800 Ft

A Somogyi Könyvtár programjai:

www.sk-szezed.hu

A Szegei Tudományegyetem Zeneművészeti Karának kínálata:

**2018. december 20. csütörtök 18 h,
Katolikus Ház:**

AZ SZTE ZMK

**VONÓS KAMARAZENEKARÁNAK
KARÁCSONYI KONCERTJE –
versekkel, kivetítéssel**

*hangversenymester: Kosztándi István
a verseket felolvassa: Szabó Mária*

További programok: www.music.u-szezed.hu/

**Közéleti Kávéház és múzeumok
programjai:** www.civilcafe.inf.hu

CSEVEGÉS

Évadnyitó hangversenyünkön Rachmaninov népszerű zongoraművét adta elő a szegei közönség előtt. Tehetséges, mélyen érző és végtelenül szerény.

Szabó Marcell zongoraművésszel a koncert napján beszélgettünk.

- Már jócskán benne járunk a délutánban, délelőtt főpróba volt a Színházban, pár óra és kezdődik a koncert, Ön azonban még itt gyakorol a Korzó Zeneházban. Hogyan szokott lazítani koncert előtt?

- Számomra a legjobb módszer a pihenésre az alvás. Ha tehetem, alszom két-három órát a koncertek előtt. De erősíti a biztonságérzetemet, ha a főpróba és a koncert között még átnézhetem a darabot. Mikor nyugodt vagyok – márpedig Szegezen többnyire az vagyok –, nincs szükségem több órás gyakorlásra a koncert előtt. Akár tíz perc is elég, hogy bemelegísem az ujjaimat. Különösebb szokás vagy rituálé nem kíséri a fellépéseim előtti időszakot. Folyadék és csoki koncert előtt.

- Gyakran hallhatjuk Szegezen. Szeret ide járni?

- Nagyon szeretem Szegedet. Hálás és lelkes a közönség, ezért aztán ha hívnak, mindig örömmel teszek eleget a felkérésnek. Számos kedves emlék fűz ide. Kétszer is indultam az itteni Bartók Zongoraversenyen, először harmadik helyezett lettem, másodszer pedig megnyertem. Már akkor megfogott a város hangulata, atmoszférája. Mindenképpen szerettem volna visszajönni és ez sikerült is, azóta már több szólóestet és koncertet adtam a helyi közönség előtt. Örömmel látom, tapasztalom, hogy fejlődik, szépül a város, a Zeneművészeti Kar épülete is végre új köntöst kap. A szegei szimfonikusok kísérték a Művészetek Palotájában való bemutatkozásomkor is. Mellesleg akkor is Rachmaninov zongoraversenyt játszottunk.

- Rachmaninov az örök kedvenc. Miért is?

- 15 éves koromban jelentős hatást gyakorolt rám korunk egyik legsikeresebb orosz zongoraművészenek, Jevgenyij Kiszinnnek egy fiatalkori koncertfelvétele, amin éppen Rachmaninov etűdöket játszott. Kiszin a felvételkor egy évvel volt fiatalabb nálam, ami nagyon inspirálóan hatott rám. Ettől a pillanattól kezdve merültem el igazán Rachmaninov műveiben, az évek során pedig tetemes lemezgyűjteményt halmoztam fel. A szenvedély pedig azóta is tart. 2018-ban régi álmom vált valóra azzal, hogy Budapesten és Debrecenben megszerveztük az első Orosz Zenei Fesztivált, melynek én voltam a művészeti vezetője. A fesztivál a 145 éve született és 75 éve elhunyt Rachmaninov remekműveit állította középpontba. Zenekari művei mellett felcsendültek Rachmaninov dalai, kamaramuzsikája, zongoraművei – mindez kiváló

előadóművészek tolmácsolásában. Amikor a Művészetek Palotájában debütáltam, a Szegedi Szimfonikus Zenekarral Rachmaninov II. zongoraversenyét adtuk elő, amit gyerekkoromban nagyon sokat hallgattam a családdal az autóban, amikor éppen utaztunk. Akkoriban még nem zongoráztam, és nem is tudtam, hogy Rachmaninov a szerző, de a kedvencemmé vált. Eltelt 25 év, és Magyarország legnagyobb hangversenytermében játszhattam teltház előtt ugyanazt a versenyművet. Életre szóló élmény.

- Sokak szerint Rachmaninov egyik-másik művének olyan a hatása, mintha filmzenét hallgatnánk. Darabjait előszeretettel használták a rendezők filmek zenei aláfestéseként. Árt vagy használ egy klasszikus zeneműnek a commercializálás?

- Filmje és felhasználása válogatja. Ha nem feldolgozásról van szó, hanem eredeti formájában szerepel egy zenedarab a filmben, úgy ahogy szerzője megírta, akkor én azt pozitív felhasználásnak tekintem, hiszen a darab szélesebb körű megismerését eredményezheti, ami a mai világban, amikor egyre kevesebben vannak, akik klasszikus zenét hallgatnak, egyáltalán nem lekezelendő törekvés. Manapság,

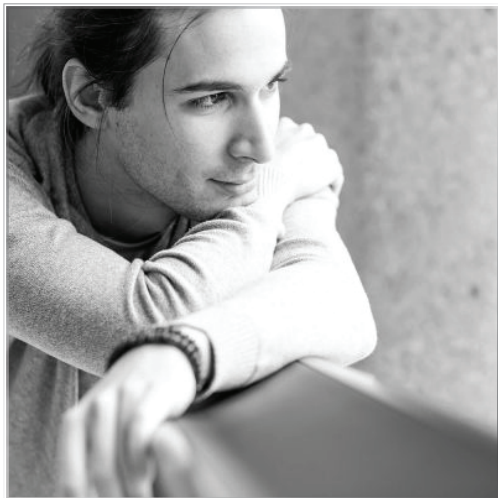
amikor csak bízni lehet abban, hogy megmarad a klasszikus zene, mint műfaj, a maga formájában és nem fog eltűnni – hiszen elég elkésztítők a kilátások –, nem bűn, ha – teszem azt – egy filmalkotás révén válik ismertté egy Rachmaninov-darab. Ha a Tom és Jerry rajzfilm kapcsán az emberek megjegyezték, hogy létezik olyan, hogy Liszt-rapszódia, akkor az csak előny lehet. Tudok erre saját példát is mondani. Jelenleg épp költözködöm, a szegedi koncertre készülve otthon gyakoroltam miközben a villanyszerelő a lakásban dolgozott. Amikor a közismert lassú részt kezdtem játszani, a villanyszerelőnk bejött és azt mondta: „Ez Morricone.” Mondtam neki, hogy ez nem Morricone, hanem Rachmaninov. „De benne volt abban a filmben.” Igen, valóban benne volt, de ez akkor is Rachmaninov. Mikor végzett, elmondta, hogy otthon majd utána fog nézni ennek a Rachmaninovnak. Úgy is

lett, következő héten, mikor ismét jött szerelni, beszámolt róla, hogy mit tudott meg a szerzőről és a darabról, aminek sláger részét felismerte a gyakorlásom során. Ha tehát nem elbogatellizált, nem ártírt formában commercializálnak egy klasszikus zeneművet, hanem eredeti formáját megtartva jut el a tömegekhez, akkor azt dicséretesnek tartom. Mindenesetre a villanyszerelőt már meggyőztem és személyében szereztem egy újabb rajongót Rachmaninov muzsikájának.

- Ha már az elüzletiesedést említettük, manapság mennyire szükségszerű, hogy egy előadóművész, a tehetsége mellett a maga menedzselésre is fókuszáljon?

- Egyértelműen kijelenthető, hogy napjainkban az, hogy valaki mennyire tehetséges, elenyésző százalékban befolyásolja a karrierje alakulását. Visszafele haladva az időben egyre inkább azt látjuk, hogy a tehetség utat tört magának. Ha valaki leült zongorázni egy koncertteremben, félház előtt, de meggyőzte a közönséget a tehetségéről és a tudásáról, annak híre ment és a következő koncertje már teltház előtt zajlott. Az emberek egymásnak adták át az infót, szájról szájra terjedt a híre egy jó művész felbukkanásának. Gyakorlatilag a közönség volt az ítéző a művészek felett. Richter egy zongoraisten volt, bárhol járt a világban, mindenki tudta, hol hallgatható éppen. Mivel azonban az információ áramlásához jóval kevesebb eszköz állt rendelkezésre, csak abból lett úgymond sztár, aki bizonyított, aki meg tudta győzni a közönséget, ha valamiben igazán jó volt. Ma viszont rengeteg platformja van a hírek terjedésének – médiaforumok, internet – és akár egy falusi iskola tehetséges zongorista diákja is bekerülhet a figyelem középpontjába, ha bemutatkozik valamelyik zenemegosztó oldalon. Manapság jóval több lehetősége van bárkinek arra, hogy megmutathassa magát a világnak, mint akár volt 20 évvel ezelőtt. Nagyon sok tehetséges zongorista van, miközben a piac szűkös. A tehetségek száma egyre csak növekszik,

mert egyre nagyobb rálátásunk van rájuk a médián keresztül, viszont a lehetőségek szűkösek, ezért valami mást is kell nyújtani a rátermettségen kívül. Persze most is vannak olyan talentumok, akik ötven- vagy százévente egyszer tűnnek fel, és akik minden egyéb segítség nélkül is világgazdaggá válnak

zseniális képességük révén, de a nagytöbbségnek nem elég csak tehetségnek lenni, valami többlet-re is szükség van az érvényesüléshez. Tény tehát, hogy a marketing, a mindenféle körítés, ami a tehetségen túl jelentkezik, ma már egyre hangsúlyosabban van jelen egy művész életében is. Szükség van a menedzserekre, akik minden rendelkezésre álló felületen – közösségi oldal, Twitter, Instagram stb. – és minden használható formában – fotó, újságcikk, videók, blogok stb. – reklámozzák megbízójukat, mert az emberek rengeteg impulzust kapnak, figyelmüket ezzer irányból bombázzák és ilyen körülmények között nyilván az a befutó, aki a legintenzívebben, a leghatékonyabban és ismételtelen képes felhívni magára a figyelmet. A tehetség manapság már “alapfelszereltség”. Sokan emiatt a klasszikus zene műfajáról átváltak egyéb irányzatra, vagy keverik kicsit a műfajokat, próbálnak

valami újat felfedezni. Nincs is ezzel semmi baj – ha nem kezdjük komolyzenének tekinteni azt, ami nem az, ha a maga helyén kezeljük a műfajokat és nem keverjük össze Mozart zongoraversenyét annak átírt, átdolgozott, populárisabbá tett változatával. Nem elítélendő, ha valaki az úgynevezett crossover zene, a zenei műfajokat „keresztező”, többféle műfajt, stílust ötvöző zenei előadói felfogás híve lesz annak érdekében, hogy ne csak egy koncertteremnyi hallgatóságot, hanem nagyobb tömegeket is megszólíton. Ha egy művész jól érzi magát ebben a szerepkörben és a közönség is jól szórakozik közben, azzal mindkét fél nyer. Csak az értékképletünk ne lássa ennek kárát.

- Beszéljünk kicsit a versenyekről. Lendített szólókarrierjén a szegedi versenygyőzelem?

- Mindenképpen. Erősítette az önbizalmamat, aminek hatására abban az évben több további nemzetközi zongoraversenyre is jelentkeztem. Párizsban első lettem, Madridban harmadik, Erdélyben pedig második. A sikerélmény ösztönzött, lendületet adott a folytatáshoz. A versenyeken egyre oldottabb voltam és ez szép eredményekhez vezetett, ami annak köszönhető, hogy Szegeden elindult egy jó irányú folyamat, felfelé ívelő tendencia.

- Ezek szerint szükségesek a versenyek a szakmai előmenetelhez.

- Nos, ebben a kérdésben igen eltérőek a vélemények. Sokan Bartókot szokták ilyenkor idézni, aki azt mondta, hogy a verseny a lovaknak való. Szerintem a felkészülés egy próbatételre mindenképpen jót tesz. Az intenzív gyakorlás, a megmérettetés előnyös lehet. Egy versenyen az ember megismerkedik szakmabeliekkel, megmutathatja, hogy mit tud, az ott tapasztaltak alapján pedig valamelyest be tudja sorolni magát a szakmai mezőnybe. Egy külföldi versenyen találkozhatunk más országok zongoristáival, megismerkedhetünk különböző kultúrákkal, felmérhetjük korosztályunk tudását. Ha helyén tudjuk kezelni a történéseket és nem rokkantunk bele abba, ha nem mi nyerünk, akkor a versengés biztos nem árt. Nagyon fontos azonban tudatában lenni annak, hogy a zsűriben is emberek ülnek, szubjektív értékképlettel, a kiváló teljesítmény és munka egyáltalán nem biztos, hogy eredményhez vezet. Óriási szerencse is kell hozzá. Ha úgy érzem, mindent megtettem és sikerült a tudásom legjavát adnom egy versenyen, én általában elégedett szoktam lenni, függetlenül a zsűri döntésétől. Egyrészt tehát szükség van a megmérettetésre, hiszen sokat lehet tanulni belőle, másrészt viszont nem mindenkinél válik be, mivel a kimenetele nagyon sok mindentől függ és nem mindenki képes elfogadni, hogy az eredmény nem minden esetben tükrözi a valós érdemet. Egyébként pedig egy versenygyőzelem lendíthet a karrieren, ugyanakkor viszont az is előfordul, hogy nem jelent semmit a szakmai előmenetel terén.

- Egy új darab megtanulásánál utána néz a mű keletkezéstörténetének? Fontos – akár az előadó, akár a befogadó részéről –, hogy ismertté váljon néhány részlet, ami az alkotáshoz kapcsolódhatott? Vagy a kottában minden benne van és nincs szükség egyéb többletinformációra?

- Jó lenne, ha mindig alaposan tájékozódhatnék a darabról, amin dolgozom, de erre sajnos nincs mindig időm. Természetesen fontos, hogy a mű keletkezésének körülményei, mondanivalójának részletei ismertek legyenek számunkra, előadói és befogadói oldalon egyaránt. Főként egy-egy kortárs zeneműnél jelenthet segítséget, ha van hozzá magyarázat, mert ezeknél nem mindig egyértelmű, hogy mi miért van úgy leírva, ahogy az a kottában látható. Effektusok vannak, melyeket a szerző el akar érni, és ezt némi ismertető jobban elősegítheti. Persze minden zenemű „kortárs” volt egykor ... Azt gondolom, hogy az igazán jó zene mindenféle „beburkolás” nélkül, önmagában is megállja a helyét. Ha valaki meghallgatja Rachmaninov Paganini Rapszodiáját, valamilyen hatást biztos kivált nála a darab, függetlenül attól, hogy éppen tudja, ki az a Rachmaninov, ki az a Paganini, vagy mi az a rapszódia. Minél jobb egy zenemű, annál kevésbé kell bármiféle mondani róla. (km)

3 RÓLUNK ÍRTÁK 60 éves Szeged oratóriumkórusa

1958-ban két szegedi karvezető, Szécsi József és Erdős János megkereste a Szegedi Nemzeti Színház legendás karmesterét, akkori színgazgatót, Vaszy Vikort a tervvel, hogy a városi énekkarok legjavából szervezne egy válogatott együttest, mely kifejezetten oratóriumok előadására specializálódna. Vaszy lelkesen üdvözölte a tervet és rögtön kimondta, amire a két kóruskarnagy nagyon várt: „Azt a kórus én is szívesen vezetném!”. A kórus neve – a bécsi Chor der Musikfreunde mintájára – Szegedi Zenebarátok Kórusa lett. Szeptemberben megindultak a próbák, és 1958. november 10-én, majdnem pontosan 60 éve Beethoven IX. szimfóniájának előadásával megindult a máig tartó sikersorozat, melyben szeged oratóriumkórusa félezernél is több koncerten állt közönség elé.

Az alapító egy évtizeden át vezette a kórust, melyet halálakor, 1979-ben az akkori főzeneigazgató, Pál Tamás vett át, sikeresen építve a kórus repertoárját, elindítva a külföldi vendégszereplések sorát. A

80-as évek közepére az énekkar szervezeti, finanszírozási és művészi válságba jutott; e helyzetben Szeged vezetésének bölcs döntése segített, a kórus városi fenntartású együttesté vált. Oberfrank Géza főzeneigazgató 1987-ben állt az újjászervezett oratóriumkórus élére. Vaszy Viktor Kórus néven adott első hangversenyén Verdi Requiemjét szólaltatta meg, mely az énekkar története során előadott mintegy száz kompozíció közül az egyik legtöbbször interpretált zenemű.

Vaszyt követően dirigálta Pál Tamás, Kobajasi Kenicsiró, Oberfrank Géza, Acél Ervin, Lukács Ervin és a jelenlegi vezető karnagy, a kórust éppen harminc éve irányító Gyüdi Sándor.

Miközben fellépései túlnyomó részében a Szegedi Szimfonikus Zenekar partnere, a Vaszy Viktor Kórus szinte valamennyi magyar szimfonikus zenekarral, több kamarazenekarral és külföldi zenekarral hangversenyzett az ország számos városában, Budapest legjelentősebb koncerthelyszínein, vendégszeplései során Németországban, Görögországban, Olaszországban, Franciaországban, Spanyolországban, Portugáliában, Romániában és Szerbiában. 2016-ban kiadott CD-felvételén Tóth Péter Szent Gellért-oratóriumát szólaltatja meg, az augusztus 20-i nemzeti ünnepen koncertfelvételét sugározta idén az M5 csatorna.

A Vaszy Viktor Kórus mára a vidék egyetlen oratóriumkórusa, városunk zenekultúrájának országosan elismert értéke. Tagjai karvezetők, zenetanárok, a színház énekkari művészei, a zeneművészeti és a tanárképző kar hallgatói, illetve egyéb, nem muzsikus pályán dolgozó, de zeneileg képzett, értékes hangú énekesek. Igazi „zenebarátok” a kórus eredeti nevének értelmében; igényes munkájuknak sok élményt adó koncertet köszönhet Szeged közönsége.

Kerek Attila

3 INFO

MAGNIFICAT MADONNA Sandro Botticelli

*Áldott ünnepeket és sikeres, békés új esztendőt kíván a
Szegedi Szimfonikus Zenekar!*

*Merry Christmas and Happy New Year!
Szeged Symphony Orchestra*

• A Szegedi Szimfonikus Zenekar bérleti hangversenyeit a Filharmonia Magyarország Nonprofit Kft.-vel (szegedi iroda: 6720 Szeged, Klauzál tér 7., irodavezető: Száz Krisztina, tel: 62/425-260, e-mail: szeged@filharmonia.hu) közösen szervezi.

• A Szegedi Szimfonikus Zenekar (6720 Szeged, Széchenyi tér 9., adószám: 15484842-2-06) közlése, hogy a zenét szerető, városunk zenekultúráját szíven viselő állampolgárok által felajánlott SZJA 1%-át intézményünk a „Délelött Hangversenyek” sorozat szervezési, illetve a Hangoló című havi hírlevél kiadási költségeire fordítja.

A felajánlást köszönjük!

2018/19 Bérleti hangversenyek

VASZY-BÉRLET

2018.
OKTÓBER 25. csütörtök
vezényel: Pál Tamás

2018.
DECEMBER 4. kedd
vezényel: Günter Neuhold (Ausztria)

a Szegedi Nemzeti Színházban, 19.30 órai kezdettel

2019.
JANUÁR 29. kedd
vezényel: Giuseppe Lanzetta (Olaszország)

2019.
FEBRUÁR 19. kedd
vezényel: Gyüdi Sándor

2019.
MÁRCIUS 26. kedd
vezényel: Dobszay Péter

2019.
MÁJUS 7. kedd
vezényel: Kovács János

FRICSAY-BÉRLET

2018.
NOVEMBER 6. kedd
G. Verdi: **Requiem**
vezényel: Gyüdi Sándor

2018.
DECEMBER 11. kedd
vezényel: Kovács János

a Szegedi Nemzeti Színházban, 19.30 órai kezdettel

2019.
FEBRUÁR 5. kedd
vezényel: Günter Neuhold (Ausztria)

2019.
MÁRCIUS 5. kedd
vezényel: Nimrod David Pfeffer
(Izrael, USA)

2019.
MÁRCIUS 19. kedd
vezényel: Pál Tamás

2019.
MÁJUS 28. kedd
vezényel: Medveczky Ádám

BÓNUSZ-KONCERTEK

a Dómban, 19.30 órai kezdettel

2019.
ÁPRILIS 26. és ÁPRILIS 27.

Rossini: **Stabat Mater**
vezényel: Gyüdi Sándor

DÉLELŐTTI HANGVERSENYEK

a Szegedi Nemzeti Színházban,
vasárnapokon 11 órai kezdettel

2018.
NOVEMBER 25.
TÁNC A ZENÉBEN
vezényel: Koczka Ferenc

2019.
JANUÁR 27.
ZENEKARI ABC
vezényel: Gyüdi Sándor

2019.
MÁRCIUS 10.
KIS KEZEK – NAGY MESTEREK
vezényel: Gyüdi Sándor

2019.
MÁJUS 19.
A VERSENYMŰ
vezényel: Gyüdi Sándor

CSOKIMATINÉ GYEREKEKNEK

a Kisszínházban, vasárnapokon 11 órai kezdettel
műsorvezető: Lukácsházi Gyöző

2018.
NOVEMBER 11.
PARAFÓNIA ZENEKAR
vezényel: Gyüdi Sándor

2018.
DECEMBER 9.
NÉPMESE MAI HANGON
vezényel: Dobszay-Meskó Ilona

2019.
ÁPRILIS 14.
MESÉL A MUZSIKA
vezényel: Balogh Sándor

2019.
MÁJUS 12.
ZENÉS MESEJÁTÉK
vezényel: Somorjai Péter

SZEGEDI
SZIMFONIKUS
ZENEKAR

KLASSZIKUS HARMÓNIA

Bérletek és szőlőjegyek válthatók a Filharmónia Magyarország NKft. szegedi irodájában (Klauzál tér 7., tel: 62/425-260), vagy online a jegymester.hu oldalon. További programok és egyéb részletek: www.symph-szeged.hu

Mert a zene tényleg mindenkié

Értelmileg sérült fiatalok együttese, a **Parafónia Zenekar** koncertezett november 11-én a Kiszszínházban. A Csokimatiné idei első előadásában a Szegedi Szimfonikus Zenekar is közreműködött. A Parafónia elsősorban klasszikus zenét játszik, speciális kottából.

A borítókép november 6-i hangversenyünkön, Verdi Requiemjének előadásán készült. (fotó: Kelemen József)

A Szegedi Szimfonikus Zenekar hírlevele

Készült 700 példányban.

Címünk: **6720 Szeged, Széchenyi tér 9.** Tel./Fax.: **(62) 426 102, 420 256**

E-mail ill. feliratkozás levelezőlistánkra: **orch@symph-szeged.hu**

Naprakész információkat weboldalunkon talál: **www.symph-szeged.hu**

Szerkesztő: **Kosztáncsi Melinda** Felelős kiadó: **Gyüdi Sándor**

Nyomdai előkészítés: **Hegedűs Dániel** Borító grafika: **Plus-Gratis**

Nyomdai munka: **katiotletek.hu** Letölthető hírlevél: **www.symph-szeged.hu**